1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
—— Тел. з Ню Йорку: ——
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 90. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 16-го ТРАВНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, MAY 16, 1973 No. 90. VOL. LXXX.

УКРАЇНЦІ „МАЮТЬ БУТИ ТВОРЧИМ ЧИННИКОМ У СВІТІ" — ЗАЯВИВ ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП У НЮАРКУ

Нюарк. — Понад чотири тисячі українців стейту Ню Джерзі зібралося тут вечером 14 травня, щоб привітати Голову Української Католицької Помісної Церкви, зустрінутися з ним та почути його пастирське слово. Верховний Архиєпископ кардинал Иосиф Сліпий прибув до Нюарку пізно по полудні 14 травня в товаристві митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Амврозія Сенишина та єпископа Василя Лостена, на запрошення парафії Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя, щоб тут довершити посвячення церковного іконостасу. Церковні відправи попередила зустріч Голови Української Католицької Церкви з стейтовими та місцевими представниками. Кардинала офіційно вітали Дейвід Б. Форд, представник губернатора стейту Ню Джерзі Вільяма Т. Кейгіла, Гаррі Стівенсон, посадник міста Ірвінґтону Кеннет Гібсон, посадник Нюарку та Джозеф Фрісіна, представник Управління Нюарку, Сем ДіКонстанцо з Ірвінґтону та Джон Крейон, шеф поліції округи Ессекс. Посадник Ірвінґтону Гаррі Стівенсон вручив Верховному Архиєпископові пропам'ятну таблицю. У міжчасі численно зібрані вірні оформили живий коридор між парафіяльним домом, де Блаженніший приймав офіційних представників стейту, міста та громадських організацій, та церквою. Цим „коридором" пройшов Високий Гість в оточенні ієрархів та духовенства до церкви, де при вході привітали його наймолодші віком парафіяни Наталка Воронка та Андрій Мак, вручаючи китицю квітів. Офіційно від Нюарської парафії привітали Верховного Архиєпископа за традиційним звичаєм хлібом і сіллю староста Тарас Дурбак та член Комітету Андрій Кейбіда. Після привітань Верховний Архиєпископ у сослужінні митрополита Амврозія та Владики Лостена, о. декана Антона Борси, о. шамбеляна Степана Сулика, о. Володимира Білинського та о. Павла Малюґи, ЧНІ, пароха Церкви в Нюарку відправив торжественний молебен та довершив посвячення новозбудованого церковного іконостасу. При цій нагоді Верховний Архиєпископ сказав також пастирське слово до зібраних, висловлюючи свою радість з того, що він мав змогу вдруге побувати у цій церкві. „Дивитися на всіх вас тут, численно зібраних, серце росте" — говорив Блаженніший, відзначуючи, що і тут і всюди там, де він мав змогу зустрінутися з українськими громадами в Австралії і Канаді, а також вже й тут в ЗСА, — помітний зріст української сили, розвиток українського громадського і церковного життя. Особливо радісно висловився Верховний Архиєпископ про те, що в церкві стільки дітей та молоді, яка є запорукою нашого тут майбутнього. Важливі поміщення зробив Верховний Архиєпископ щодо ролі і завдань українських поселень за кордонами України, підкреслюючи, що українці на чужині повинні бути видатним „творчим чинником", який має до виконання особливу ролю з уваги на долю українського народу в Україні. Він вказав на те, що всі українці поза межами України повинні пам'ятати, що вони є частиною українського народу.

„Я приїхав, — говорив Кардинал, — щоб пригадати вам про це. Я привіз вам подих рідної землі". Згадуючи про своє ув'язнення у совєтських концтаборах, Кардинал згадав також і про те, чого надіються від української еміграції всі ті, хто у цих таборах далі перебуває. Українці за кордонами України не тільки не повинні забувати про свою батьківщину, а повинні плекати почуття любови до неї і почуття власної національної гідности. Своє слово Верховний Архиєпископ закінчив побажанням, щоб на все „оставалося у вас почуття української національної вищости".

Під час цих відправ у церкві був приявний посадник Нюарку, Кеннет Гібсон

Привітальна програма

По закінченні відправ і посвячіння іконостасу відразу таки у церкві відбулася привітальна частина з участю хору Церкви св. Івана Хрестителя під керівництвом Михайла Добоша. В рямках програми представники шкільної дітвори, молодечих організацій, студентства та громадянства вітали Високого Гостя Від шкільної молоді привітання склали Ірина Пацлавська та Ярослав Лозовий, які передали Верховному Архиєпископові букет квітів. Від СУМА та Пласту говорила Нуся Пащак, підкреслюючи, що українська молодь прагне йти слідами свого духовного Провідника, якого „терпіння на засланні, боротьба з темними силами зла, які хочуть знищити нашу рідну Церкву і Батьківщину . . . кріпка віра в Боже Провидіння, стали нашим релігійним і національним скарбом. Заохочені Вашим шляхетним прикладом обіцюємо віддано і з посвятою служити тим світлим ідеалам які Ви нам вказуєте і для яких Ви посвятили все своє життя".

Верховного Архиєпископа, як видатного науковця і мецената української науки вітав представник студентства Андрій Чировський, а від усього українського громадянства стейту Ню Джерзі привітання передав Мирон Пінковський. Особливо тепло вітав Верховного Архиєпископа голова Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА о. протопресвітер Артемій Селепина від імені Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА Мстислава та від імені Консисторії бажаючи, щоб Українська Католицька Церква під проводом свого Первоієрарха досягнула своєї мети у змаганні за помісність та за свої права бути з'єднаною церковною цілістю в загальній структурі Католицької Церкви. До делеґації Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА на привітання Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви входили також о.Петро Сагайдаківський та о. Іван Наконечний. Парох церкви св. Івана Хрестителя о. Павло Малюґа відчитав відтак декларацію, у якій з'ясував найголовніші постуляти організації Української Католицької Церкви, які, як стверджував він у декларації підтримують всі вірні Церкви. На закінчення ще раз коротко промовив Верховний Архиєпископ, дякуючи за привітання та побажання. Заключне слово від усього священства деканату Ню Джерзі сказав о. декан Антін Борса, висловлюючи надії, що відвідини Блаженнішого причиняться до збільшення священичих покликань. Торжественна привітальна частина закінчилася могутнім многоліттєвім Верховному Архиєпископові.

Наступного дня, 15 травня, Верховний Архиєпископ відправив Богослуження, після якого з ним мала змогу безпосередньо зустрінутися українська шкільна дітвора та молодь, а також громадянство, про що в черговому числі „Свободи". Відвідинам Первоієрарха УКЦеркви в Нюарку віддала багато уваги і місця місцева і довколишня американська преса, радіо і телевізія. Особливо широка і вичерпна інформація була подана на телевізійній станції NBC (Канал 4) з Ню Йорку о год. 11 вечора і о год. 1 ранку.

„СКАЙЛЕБ" ВИПУЩЕНО УСПІШНО В ОРБІТУ ЗЕМЛІ — ЛЕТ „АПОЛЛО" ЗАПІЗНЕНИЙ НА 5 ДНІВ

Кейп Кеннеді, Флорида. — „Скайлеб", перша американська повітряна лябораторія, була успішно випущена і кружляє в орбіті землі на висоті 271 мілі. Але полет повітряної ракети „Аполло", яка мала бути випущена в космос у вівторок і мала перевезти трьох астронавтів на „Скайлеб", буде запізнений на 5 днів з технічних причин. „Скайлеб", який важить близько 100 тонн, був випущений в понеділок, 14 травня, у 1:30 по пол.. Хоч ця велетенська лябораторія успішно ввійшла в призначену орбіту, в скорому часі виявилось, що витворилися проблеми з „сонячними крилами", які перетворюють сонячні промені в електрику. Тому, полет першої залоги астронавтів буде відкладений Астронавти: кап. фльоти Чарльз Конрад мол., д-р Джозеф П. Кервін та Пол Дж. Вайц, були готові вилетіти в космос у вівторок, 15 травня, о год. 1:00 по пол. За новими плянами вони мають вилетіти у наступну неділю, 20 травня, в 11:00 перед полуднем. Перша залога астронавтів мала пробути в космічній лябораторії яких 28 днів. Через виниклі труднощі,, астронавти будуть на „Скайлеб" тільки 21 день. Астронавти також не зможуть виконати всіх заплянованих завдань. Не відомо також скільки часу пробудуть на „Скайлеб"-і астронавти другої і третьої залоги, які мають вилетіти в космос у серпні й липні ц. р. Оригінально плянувалося на 56 днів, але правдоподібно тепер будуть зміни. Віллям Шнайдер, директор полету „Скайлеб"', запевняє, що хоч існують проблеми з цією космічною лябораторією, то нема жадної небезпеки для астронавтів.

Нюйоркська Публічна Бібліотека влаштувала виставку Сковородіяни

Ню Йорк. — Заходами Слов'янського Відділу Нюйоркської Публічної Бібліотеки на другому поверсі її будинку при 42-ій вул. відкрито виставку творів українського філософа Григорія Сковороди, як теж праць про нього. На виставці показано ряд рідких видань, між ними перше видання творів Г. С. Сковороди, яке вийшло у Ст. Петербурзі 1861 р., працю Дмитра Багалія „Український мандрований філософ Г. С. Сковорода", що була видана в Києві Державним Видавництвом України 1926 р., монографію Д. Чижевського „Філософія Г. С. Сковороди", опубліковану Українським Науковим Інститутом у Варшаві 1934 р., видану 1972 р. в Києві симфонію Павла Тичини „Сковорода" та багато інших видань творів Г. С. Сковороди і праць про нього виданих в Україні і на еміграції, особливо ж минулого року з нагоди 250-річчя з дня народження українського філософа. Виставка дає широкий огляд життя і творчости Г. С. Сковороди. Як відомо, Нюйоркська Публічна Бібліотека є однією з найбільш відвідуваних бібліотек світу. Кожного дня її відвідує понад 8 000 читачів із ЗСА й інших країн — науковців, студентів, дипломатів.

Травневі роковини в Клівленді

Клівленд (М. Б.) — З ініціятиви ОДВУ, на громадській нараді в Клівленді створено Святочний Комітет для вшанування сл. п. пам'яти голови Директорії Симона Петлюри і основоположника УНРуху полк. Євгена Коновальця. Комітет діє під протекторатом Українських Злучених Організацій а його очолює 90-літній ветеран УСС, сот. Жигмонт Олексин, як почесний голова і проф. Яків Кльований, як голова діловий. На початок червня намічено Святочну Академію, на якій святочне слово виголосить президент Світової Організації Свободи, — д-р Денис Квітковський, а в мистецькій частині програми виступить з своїм музично-вокальним ансамблем проф. Григорій Китастий.

Цієї неділі Капеля Бандуристів виступить у Чикаґо

Чикаґо (Н. Н.) — Цієї неділі, наша славна Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка, в останньому дні свойого мистецького турне по західніх і центральних стейтах Америки і Канади, що розпочалося 5-го травня ц. р., виступить зі своїм Концертом в найкращій залі Чикаґо — Оркестра Гол при 220 Савт Мічиґен евеню (середмістя) в год. 7-ій вечером. Приїзд Капелі з новою програмою та в оновленому складі під мистецьким керівництвом відомого дириґента і композитора Григорія Китастого, після кількалітньої перерви, буде одною із найкращих цьогорічних музично - вокальних атракцій нашого Чикаґо, тому цей виступ викликав зрозуміле заінтересування не тільки в українських, але і чужих кругах любителів мистецького хорового співу. Гостина Капелі сходиться цим разом із приїздом до Чикаґо Верховного Архиєпископа Блаженнішого Иосифа. Дост. Гість не мав досі нагоди особисто побачити та почути цю українську мистецьку одиницю, тому є сподівання прибуття його згідно зі запрошенням, на цю небуденну імпрезу.

„НІ! — ВІДРОДЖЕНОМУ СТАЛІНІЗМОВІ В УКРАЇНІ" — ЗАЯВЛЯЄ КОНҐР. Г. ГЕЛЬСТОСКІ

Вашинґтон (УІС „Смолоскип"). — 3 травня 1973 р. конґресмен з Ню Джерзі, Генрі Гельстоскі, підніс в Конґресі ЗСА справу Вячеслава Чорновола і репресій в Україні під кличем „Ні! — відродженому сталінізмові в Україні".

Конґресмен Г. Гельстоскі почав свою промову такими словами:

„Пане голово, в останніх кількох місяцях ми в Конґресі були дуже чутливі на еміґраційну політику Совєтського Союзу супроти жидівської меншини, яка домагалася свободи еміґрувати в першу чергу до Ізраїлю. Конґрес продовжує кампанію проти поширення вигідних умов для совєтсько-американської торгівлі. Ми останньо зауважили деяку реакцію в Совєтському Союзі на висловлені нами турботи. Тут я хочу спеціяльно відмітити вістку з Москви, згідно з якою освітній податок буде зупинений. Я схвалюю цей крок Совєтського Союзу і надіюся, що це буде ознакою впровадження кремлівським керівництвом полегш в його еміґраційну політику. Але замість дальше дискутувати це питання, я хочу звернути увагу на іншу, не менш важливу турботу — на долю українців в Совєтському Союзі, яких переслідують і ув'язнюють за їхнє відважне домагання законности".

„Приблизно в тому самому часі, коли з Москви дісталася вістка про полегші в освітній оплаті в Совєтах, — надійшла вістка, що український телевізійний журналіст Вячеслав Чорновіл був засуджений на 12 років ув'язнення і заслання. Важко ствердити, які докази було витягнено, щоб засудити цього українця, тому що суд був закритий, що противиться совєтському законові. Все ж вістка про суд, який відбувся в лютому, продісталася з Совєтського Союзу".

Дальше конґресмен Г. Гельстоскі обширно переповів історію переслідування В. Чорновола, зацитував 62-ий параграф Карного Кодексу УССР і продовжував:

„Цей засуд є результатом поновної кампанії російської тайної поліції, щоб здушити невдоволення в Совєтському Союзі та довести до мовчанки через залякування внутрішні ряди теперішніх потенційних критиків совєтського режиму".

„Що є базою цієї критики? — запитував конґр. Г. Гельстоскі. — Поперше — нехай не буде непорозуміння і в першу чергу нехай не буде повороту до риторики холодної війни. Чорновіл не

(Закінчення на стор. 4-ій)

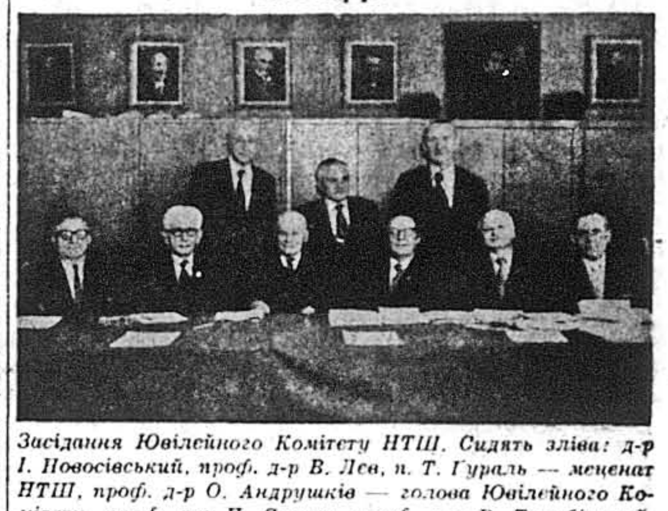
На Заході появиться вже незабаром книжка Ж. Медведєва про О. Солженіцина

Лондон. — Жорес А. Медведєв, совєтський вчений в ділянці генетики й один з авторів дисидентських самвидавних писань, який виїхав з СССР за дозволом совєтського режиму і перебуває тепер у Лондоні, працюючи науково у британському Національному Інституті Медичних Дослідів, сповістив пресу, що вже незабаром буде опублікована одночасно у Великій Британії і в ЗСА його книжка про Александра Солженіцина п.н. "Десять років після „Одного дня в житті Івана Денісовича"". У своїй біографії Жорес А. Медведєв, близький приятель А. Солженіцина і добре ознайомлений з його життям, творчістю й історією видань його творів і в СССР і за кордоном, розповідає, з якими труднощами зустрічається сьогодні в Совєтському Союзі великий письменницький талант, неспроможний вкластися в рамці керованої режимом літератури. Зокрема ж багато уваги присвячує Ж. А. Медведєв виданому 1963 року в час започаткованої Хрущовим десталінізації широковідомому із публікацій в СССР і за кордоном творові А. Солженіцина „Один день в житті Івана Денісовича". Деякі з приятелів і прихильників Солженіцина, між ними поет А. Твардовський, добивалися, щоб за цей твір була признана Солженіцинові Ленінська премія 1964 року, але ж не допустили до цього реакційні режимні чинники, незадоволені тим, що Солженіцин розкрив у своєму творі страхіття сталінських концтаборів. Вслід за цим Солженіцина почали в СССР переслідувати, забороняючи видання нових його творів і навіть не дозволяючи йому одержати офіційно нагороду Нобеля. Нові твори Солженіцина почали появлятися за кордоном й Ж. А. Медведєв стверджує, що в багатьох випадках закордонні видавці не виплатили Солженіцинові належних йому гонорарів. Свою біографію про Солженіцина Жорес А. Медведєв написав ще під час перебування в СССР, куди він задумує повернутися після закінчення своїх дослідів у Лондоні, але ж вирішив опублікувати її тепер, ще заки Совєтський Союз підпише міжнародну конвенцію про охорону авторських прав, у вислідi чого совєтський режим матиме контролю над усіми творами совєтських письменників і мистців, які будуть друкуватися за кордоном і зможе карати тих, що друкуватимуть свої твори поза СССР без дозволу совєтського уряду. Появиться біографія про Солженіцина у в-ві МекМіллена в Лондоні і Алфреда А. Кнопфа у ЗСА.

В Москві вирішують про зміст українських журналів

Москва. — Щоб краще контролювати мистецько-творчу працю не-російських письменників,поетів і літераторів взагалі, при Спілці Письменників СССР існують ради літератур окремих республік. Існує також така Рада Української Літератури. „Літературна Україна" з 8 травня інформує про чергове засідання такої Ради, на якій було обговорено тему „поезія і сучасність". Головою цієї Ради є секретар Спілки Письменників Російської Федерації, головний редактор журналу „Москва" М. Алексєєв. Обговорювано роботу квартальника „Поезія", про що доповідав поет Віталій Коротич. Газета інформує, що члени Ради „проаналізували публікації квартальника, а також схвалили почин письменницької організації України — випуск цього поетичного видання". Як бачимо, треба було аж „постанови" в Москві, щоб український літературний збірник міг появлятися в Києві. Газета також подає, що на попередніх засіданнях ця московська Рада вирішувала про зміст„Жовтня", „Донбасу" та „Горизонту" — інших українських журналів.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ НТШ ВІДБУВ НАРАДИ

Засідання Ювілейного Комітету НТШ. Сидять зліва: д-р І. Новосівський, проф. д-р В. Лев, п. Т. Гураль — меценат НТШ, проф. д-р О. Андрушків — голова Ювілейного Комітету, проф. д-р П. Стерго, проф. д-р В. Трембіцький. Стоять зліва: інж. Р. Кобринський — секретар Ювілейного Комітету, д-р П. Богданський, д-р О. Соколишин.

Ню Йорк (НТШ). — Чергові наради Ювілейного Комітету Наукового Т-ва ім. Шевченка відбулися у домі НТШ в Ню Йорку 14 квітня 1973 р., на яких вирішено і обговорено ряд справ, зв'язаних із відзначенням століття НТШ.

На це засідання запрошено мецената української вільної науки Теодора Ґураля з Ню Йорку, який пожертвував 50 акцій (шерів) Standard Oil Company, вартости понад 5.000 долярів, на Ювілейний Фонд НТШ в ЗСА. По привітанні Т. Ґураля головою Ювілейного Комітету проф. д-ром О. Андрушковим, Т. Гураль розповів про своє життя на еміґрації та про втрату свого одинака Данила, пам'ять якого він вшановує цим даром. Пан Гураль ще раз підтвердив передачу 50 акцій Standard Oil Company на НТШ в ЗСА і цю небуденну подію відфотографовано.

Відтак проф. д-р О. Андрушків запрезентував — в рамках праці Комісії преси і інформації, свою ювілейну промову, награну на звуковому апараті за посередництвом проф. д-ра Є. Федоренка. Ця промова використається в українських радіопрограмах в Америці. Оригінал награння складено в архіві НТШ, а копії переслано українським радіостанціям в Ню Йорку, Філядельфії, Сан Франсіско і Боффало, щоб

(Закінчення на стор. 4-ій)

УВАН у ЗСА влаштовує пленарну конференцію в 40-річчя голоду в Україні

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує в суботу 19 травня ц. р. пленарну конференцію присвячену історії голоду в Україні 1932 - 1933 років. У програмі конференції, що її відкриє наук. секретар УВАН у ЗСА проф. Василь Омельченко, передбачені доповіді: проф. Т. М. Соснового на тему „Голод в Україні в 1932 - 1933 роках", проф. Всеволода Голубничого п. н. „Безпосередні економічні причини і наслідки голоду в Україні в 1932 - 1933 роках", д-ра Володимира Душника п. н. „Голод в Україні 1932 - 1933 років в американській пресі". На закінчення маестро Иосип Гірняк читатиме уривки з творів українських письменників про голод 1933 року. Під час конференції буде влаштована виставка видань про голод українською та іншими мовами. Відбудеться конференція в домі УВАН при 206 Вест 100-а вул. в Ню Йорку. Початок о год. 2-ій по пол.

Д-р Любомир Винар одержав наукову стипендію

Клівленд, О. (І. Р.) — У зв'язку з предложеним пляном дослідів історії „Українців в Америці", д-р Любомир Винар, професор і директор Центру Етнічних Дослідів на Кентському Стейтовому Унівеситеті, одержав професорську дослідчу стипендію (т. зв. „Рісерч апойнтмент") від вересня ц. р. до січня 1974 р. Протягом даного часу він не буде провадити викладів, лиш повністю присвятиться збиранню матеріялів і опрацюванні даної теми. Також д-р Винар плянує відвідати в тому часі окремі скупчення українців в ЗСА і доповнити джерельну базу даної праці. Якщо взяти до уваги, що при Центрі в КСУ існує секція для дослідів української спільноти в Америці, в якій збираються різні матеріяли до опрацювання діяльности і життя української громади, тоді треба сподіватися, що наукова відпустка д-ра Л. Винара причиниться до швидшої реалізації заплянованої фундаментальної Історії Українців в Америці.

ДОСІ ПРИЄДНАНО 1,388 НОВИХ ЧЛЕНІВ УНС

В першій половині травня наспіло до Головної Канцелярії УНСоюзу 86 аплікацій нових членів. Цей здобуток, разом із приєднаними 1,302 членами в попередніх чотирьох місяцях, приніс УНСоюзові вже 1,388 нових членів, придбаних у цьогорічній кампанії, присвяченій 80-літтю „Свободи". Своїми здобутками вже в цьому місяці визначилися:

Михайло Хомин (секретар 32-го Відділу у Філядельфії, який відзначав 5-ліття заснування) — 15 членів, Іван Пригода (секретар 200-го Відділу, який веде тепер членську кампанію в Озон Парку) — 6, Адам Ціздин (секретар 55-го Відділу в Балтимор) — 5, Іван Одежинський (організатор, який допоміг відзначити цим здобутком 5-ліття 32-го Відділу) — 4, та Дмитро Галонжка (секретар 307-го Відділу в Бостоні) — 4.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЖЕРТВИ ГОЛОДОВОЇ ОБЛОГИ УКРАЇНИ СОРОК РОКІВ ТОМУ! ПОМ'ЯНІМО ЇХ ПІД ЧАС ВЕЛИКОЇ ЖАЛОБНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ У ВАШИНГТОНІ 26-ГО ТРАВНЯ 1973 РОКУ!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відвідини Первоієрарха

Минулої суботи, 12-го травня, приїхав до Філядельфії на короткі відвідини українських католицьких єпархій та українських громад у цій країні Первоієрарх Української Католицької Церкви, її патріярхорівний Верховний Архиєпископ і Кардинал Блаженніший Йосиф Сліпий. Приїхав на ці відвідини після тримісячної подорожі і відвідин українських поселень в інших країнах і на інших континентах, зокрема в Австралії і останньо в Канаді. Як можна було надіятись і очікувати, нарід, і не тільки католицького віровизнання, вітає Високого Гостя з великим ентузіязмом та надзвичайною любов'ю і відданістю. Вітають його не тільки як символ багатьох терпінь і знущань, що їх переносить наш нарід під окупацією безбожного, народовбивчого ворога, як символ і виразника присліпної вже нескорености нашого народу, але й як найвищого церковного достойника та невгнутого оборонця і борця за належні нам права, без уваги на те, хто ці права порушує чи заперечує. Отже, вітає Блаженнішого наша громада не тільки, як мученицьке минуле, але й як світле майбутнє.

З приємністю також треба ствердити, що багато дечого змінилося на краще від попередніх відвідин Первоієрарха в нашій громаді. Очевидно, що не все ще досконале, не все вже так, як повинно б бути. Минулі дійсні чи уявні суперечності ще тут і там виникають між поодинокими людьми чи групами, але виникають вони вже тихо і майже виключно, як відгомін минулого та створених тоді пересудів. Бо коли мова про найголовнішу мету, до якої змагає і веде Первоієрарх Української Католицької Церкви, себто завершення цієї Помісної Церкви патріярхатом, то сьогодні це вже прийнята аксіома, від якої наш нарід ніколи не відступить.

Добре було б, щоб це усвідомили собі ті, хто ці справи вирішує. Маємо всю надію, що теперішні відвідини Первоієрарха в українських поселеннях, що спонтанні вияви довір'я і любови до нього під час цих відвідин причиняться до того, що незабаром здійсняться задушевні бажання, мрії і вимоги мільйонів українців, що їх висловив у своєму привітальному слові філядельфійський Митрополит Амвросій, бажаючи, щоб під час чергових відвідин Первоієрарха ми вже могли привітати його як нашого Патріярха Йосифа Першого, що дай Боже!

Латання миру

Заповіджена на цей тиждень нова конференція Генрі Кіссінджера з тим самим представником Північного В'єтнаму, з яким він впродовж довгих місяців викував був договір про „закінчення війни і замирення" у В'єтнамі, наводить різні рефлексії. Найголовніше, вона потвердила характеристику згаданого договору, що її дав сам президент Ніксон, як „крихкого миру". Від того часу минуло три з половиною місяці, а миру там нема. Правда, нема й великих боїв, але нічого не вийшло з передбачуваного політичного замирення між режимом Південного В'єтнаму та опозиційним комуністичним В'єтконгом. У Ляосі формально проголошено перемир'я, але там теж нема ще коаліційного уряду. Найважливіше, що комуністичний Північний В'єтнам не відкликав своїх військ ані з Ляосу, ані з Камбоджі, де йде далі війна, та що ввів до Південного В'єтнаму стільки свіжого війська й важкої зброї, що зависла там загроза відновлення давньої повної війни.

З другого боку, існують познаки, що комуністи не хочуть такої нової „великої" війни. Москва і Пекін очевидячки здають собі справу, що відновлення такої війни автоматично звело б нанівець всі спроби покращання їх взаємин з Америкою, бож без масових достав з СССР і Китаю в'єтнамські комуністи не всилі повести нову офензиву. Американський Уряд теж не прагне нової війни й нового пов'язання з нею Америки. Комуністичний Північний В'єтнам свідомий, що без економічної допомоги від Америки він не переведе своєї економічної відбудови і це теж важливий момент, що діє в користь замирення.

Однаково Кіссінджер, як його контрпартнер Ле Дук До напевно свідомі всіх цих і багатьох інших моментів „за" і „проти" замирення. Треба сподіватися, що ця їх нова зустріч скріпить, а не послабить мирову ситуацію в Індо - Китаї та що, зокрема, допоможе до проголошення перемир'я у Камбоджі. Ця нова зустріч у Парижі доказує теж, що зовнішній світ мало ваги прикладає до таких скандалів всередині окремих держав, як скандал Вотергейту в Америці. Московські, китайські і в'єтнамські комуністи вважають цей скандал внутрішнім клопотом Америки, але знають, що великодержавна Америка існує й існуватиме далі і що з нею треба співпрацювати. Треба бажати собі, щоб вислідом цієї співпраці був мир.

В. Ткач

НІКСОН В ЕВРОПЕЙСЬКІЙ ОПІНІЇ

Мюнхен. — Про справу підслухів, вламання і т. зв. політичного шпіонажу писала вся західньоевропейська преса. Тепер пишуть про намагання деяких конгресменів і сенаторів унеможливити Ніксонові будь-яку летунську інтервенцію в Камбоджі, при чому дехто з пресових коментаторів схильний припускати, що удар по престижеві американського Президента в зв'язку з попередньою справою використовується для натиску щодо заанґажування ЗСА в Камбоджі.

Перед минулорічними президентськими виборами ми ствердживали, що, беручи загально, праві політичні кола в Західній Европі були за Ніксона, а ліві — ті, що покладають надії на „зближення" з СССР — радше проти. Тепер помічається деяка стриманість в усіх колах. Особливо щодо справи, яка загрожує американському Президентові попасти в становище оскарженого, то тут ніхто не наважується висловитися ясно, вважаючи, що то є проблема внутрішньоамериканська.

Проте, може варто і треба поробити деякі зауваження. Дехто висловлює — на нашу думку — слушний сумнів, чи оплатилося Ніксонові, який перед останніми виборами користався все більшою популярністю і міг бути майже певним у своїй перемозі, ув'язуватися в аферу, яка мала в собі стільки ризика? Навіщо це могло бути потрібним Ніксонові, для якого ввійти до історії незаплямованим, правдоподібно, мало більше значення, аніж навіть ще чотири роки займати найвищий пост у ЗСА? І тому мимоволі насувається здогад, чи не йдеться тут про закулісні маневри якоїсь незнаної сили, що їй залежить на тому, щоб усунути державного мужа, який вже мав великі успіхи в своїй політиці і перед яким зарисовувалися ще більші успіхи? Тим більше, напередодні того, як Ніксон заповів, що американська політика буде тепер більше звертати уваги на справи европейського континенту. І це, власне, заповідження, не дуже до вподоби Москві, хоч вона й робить „добру міну при поганій грі", а Брежнєв вибирається з візитою до Вашингтону...

Ясно, що у випадку, коли справа буде продовжуватися, коли напади преси підсилюватимуться і коли справді розпочнеться затяжне слідство, то які „залізні" нерви не мав би през. Ніксон — це не сприятиме його працездатності і спокоєві духа, потрібні йому, щоб розв'язувати складні питання як внутрішньоамериканського, так і міжнародного характеру. Чи не втратить тоді Захід того, що він дуже потребує в сучасний момент: мудрого, передбачливого і рішучого проводу? А, так чи інакше, провідна роля на Заході припадає й тепер ЗСА, якими керує їх Президент.

Коли взяти до уваги великі розбіжності, що існують серед західньоевропейських держав, то обезголовлення — хоч би лише на короткий час — ЗСА могло б мати фатальні наслідки для західньо - демократичного світу, з чого безумовно скористалася б Москва...

Якщо йдеться про українську політичну еміґрацію, а також про політичні еміґрації інших поневолених Москвою націй, то останніми роками вони мали мало або й не мали ніяких підстав, щоб „захоплюватися" політикою през. Ніксона. Виглядає бо так, що Ніксон і його дорадники таки ставлять на карту „відпруження" з СССР. Роблять це не тільки самі, але й заохочують до цього інших, як, наприклад, свідчить недавня заява Роджерса, що ЗСА беззастережно (беззастережно — треба це підкреслити) підтримують т. зв. східню політику західньонімецького канцлера Брандта. І ця політика „відпруження" робиться, безумовно, за ціну „поховання" справи поневолених Москвою націй. І тому не диво, що представники цих націй не мають чого, повторюємо, „захоплюватися" політикою през. Ніксона.

Одначе — хочемо ми цього чи не хочемо — наша доля, доля всіх поневолених Москвою націй зв'язана з демократичним Заходом. Хоч би навіть тому, що іншої альтернативи немає, ніяких можливостей для нас порозумітися із Сходом, репрезентованим Москвою, не існує. Сьогодні Захід не знає і не хоче знати справ поневолених народів. Але часи можуть змінитися — хоч би навіть з уваги на „демократичність" Заходу, що протиставить його Сходові. Може колись прийде час, коли не ми будемо шукати зрозуміння для наших справ на Заходові, а, навпаки, Захід буде змушений шукати нас... І тоді ми — з уваги на нашу приналежність до західньо-демократичного світу і з уваги на наше стовідсоткове неґативне відношення до тоталітарного, московського Сходу — хіба не будемо „злопомні" і не зможемо — в наших власних інтересах — відвернутися від Заходу... якщо він змінить свою настанову до проблем уярмлених Москвою націй.

З цих міркувань нам не можуть бути байдужими справи Заходу. А значить і справи ЗСА, які напевно пережили б велику кризу, якби їх Президент не справився з тими труднощами, що під цю пору стоять перед ним.

Іван Кедрин

ІДЕОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР

(2)

Трудніше було направити другу куди важливішу короткозорість авторів Тимчасового закону: вони не передбачили заколоту у світі думок. Але їх треба виправдати. Бо хто міг думати у 1948 році про можливість пошукування якихось форм співіснування з державно-політичною дійсністю в Україні?! У 1948 р. живо стояли в пам'яті жорстоккості большевицьких „визвольників" у вересні 1939 р., масову депортацію українського активу на загин вглиб СССР, криваві розправи по в'язницях перед відступом у 1941 році, криваві розправи з усіма, навіть уявними „коляборантами" після повороту большевицької влади. Але у 1951 році появилися вже перші статті у поважній газеті за підписом поважного громадянина, що пропаґували ревізію основної нашої політичної концепції після програ визвольної війни-революції: що в Україні, після катастрофи оборонної війни проти совєтського агресора, настав стан ворожої окупації, прикритої вивіскою УССР. Цю концепцію покладено й в основу існування УДЦентру, вона була прийнята й затверджена всіма крайовими репрезентаціями в усіх країнах нового поселення. А втім, у згаданих статтях виразно говорилося, що УССР є „українською державою", і згодом велися палкі дискусії на тему „пристосування до політики рідного краю", почалися спроби „діялогу" з представниками кремлівських володарів, виринула теорія „реалітетів", контактів, відвідин, розмов. І це ніби шукання нових шляхів української політики й української політичної тактики перейшло на терен УНРади і стало причиною відомих потрясень: партійних розколів, виключування, постання нових фракцій, неперебірливої полеміки й взаємних обвинувачень.

Творці Тимчасового закону не могли всього цього передбачити. За більш далекозорого треба визнати проф. Олександра Шульгина, який у своїй книжці „Без території. Ідеологія та чин Уряду УНР на чужині", Париж 1934, палко радить зберігати еміґраційний уряд власне з уваги на довгий час ворожої окупації в Україні. Ціль того уряду — бути вічним символом, бути вічною пригадкою українцям поза Україною — пригадкою державности і незмінности змагання до її відновлення, — бути праджерелом ідеології і політичної програми, незаплямленої ніякими концепціями, які відхилялись би від принципових позицій неґативізму супроти Москви й комунізму.

УДЦентр з усіма його трьома компонентами, себто й УНРада, це еманація політичної еміґрації, це її репрезентація і її ідейний стрижень. Всі ж політичні еміґрації всіх народів за всі часи знаменує політичний максималізм. Народ на своїй рідній землі і його провідники, діячі й мислителі мусять рахуватися з тамошньою дійсністю і вибирати такі засоби боротьби за волю, які їм здаються в даному часі найкращими.

Еміґрація різниться радикально своєю місією і своїми цілями. Вона не може вести ніякої „реальної політики", вона може плекати тільки ідеологію, творити культурні цілі, приєднувати приятелів українській справі. УНРада не є для того, щоб визначати будь-які напрямні Виконавчому Органові у дискусіях, що відхилялися б від тієї засадничої державно-політичної концепції, яка постала після програ української визвольної війни - революції і яка зобов'язує по нинішній день.

Ті, що хочуть вести такі дискусії, є у своїй величезній більшості однаково добрими українцями - патріотами, як і члени УНРади. І вони можуть вести такі дискусії — на сторінках преси, на дискусійних вечорах, у брошурах. Вони можуть обмірковувати „за" і „проти" висилання листів - петицій до Брежнєва та Косиґіна, — користь чи шкоду з відвідування в Києві домівки „Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном" і сперечатися, чи те Товариство є чи не є експозитурою КҐБ, — вони можуть дискутувати, що у теорії й у практиці значить концепція „йти в ногу з проґресивними силами в Україні", — вони можуть дебатувати про те, чи справді землякам в Україні приносять шкоду „декларації еміґрантів про державність України" і чи справді не краще було б „перестати говорити про державність", бо тоді Москва поведе лагідніший супроти України режим, — можуть дискутувати, чи УССР є дійсно „переємницею влади УНР". Дискусії на всі ці й подібні теми не пошкодять ані Україні, ані українській вільній громаді, яка має здоровий інстинкт і не цурається ярлика „буржуазного націоналізму". І учасників таких дискусій ніхто не відсуджуватиме від українства. Але УНРада не є дискусійним клюбом. Розколи в партіях постали власне тоді, коли деякі члени партій пробували перетворити УНРаду, на Дискусійний Клюб, вводячи туди дискусії над теоріями, які відхилялися від принципу політичного максималізму й непримиренности супроти Москви й комунізму.

Коли 7-ма Сесія УНРади пішла по лінії збереження ідеологічної одностайности, то зробила правильно. УНРаду називається еміґраційним передпарляментом, але її відношення до західнього парляментаризму таке, як відношення українського еміґраційного уряду до дійсних урядів західніх держав. Тому й не можна УНРаду порівнювати з італійським парляментом, де поруч із комуністами сидять монархісти. УНРада є ідеологічним центром, а не механічним збором партій і груп з різною ідеологією. І замало тут декларації, що всі визнають принцип 4-го Універсалу. Треба ще свідомости цілком своєрідного характеру цього нашого еміґраційного передпарляменту, як ідеологічного центру, а не терену дискусій над справами, які для неї, еманації української політичної еміґрації, є недискусійними.

Це становище, по лінії якого пішла 7-ма Сесія УНРади, не заперечує потреби консолідації. Воно заперечує тільки консолідацію за формалістичним критерієм чисельности членства і заперечує принцип „консолідація

(Закінчення на стор. 5-ій)

А. Гудовський

ДО ВІДЗНАЧЕННЯ РІЧНИЦІ ГОЛОДУ

На 1973 рік припадає 40-ліття вандальської розправи комуно - московської імперії з Україною, як своєю колонією. То був не тільки штучний голод, від якої загинули мільйони невинного українського селянства. Було то також нищення української провідної верстви і творців національної культури. Відомо, що події української національної революції і факт відновлення д е р жавности розбурхали національну свідомість народу. Українська молодь пішла вчитися і стихійно розгортала культурно-національний процес. З'явилося багато письменників і різних мистецьких об'єднань, провадилася українізація, прозвучав сміливий клич „Геть від Москви!"

Червона Москва вирішила спинити цей небезпечний для неї процес українського національного відродження, вирішила зламати хребет нації, щоб перетворити Україну на слухняну провінцію. Відбувся процес СВУ, а потім з наказу Сталіна перевів розправу кат П. Постишев. Він припинив українізацію, розігнав мистецькі об'єднання, репресував багато діячів української культури і нарешті знищено в 1934 р. 28 талановитих українських письменників і літературознавців, а для зламання селянства переведено голодову екзекуцію.

Тепер, відзначаючи 40-ліття тих трагічних подій, ми не повинні забувати, що українська національна революція 1917 р. і УНРеспубліка були надхненниками розгромленого тоді національного відродження: що були то події, скроплені українською кров'ю.

Пишемо про це, бо нам уже довелося почути одну промову про 40-ліття голоду, в якій доповідач говорив про полк. Є. Коновальця, про генерала Т. Чупринку і героїчну УПА, але „забув" згадати про українську національну революцію і добу УНР — події, що мали безпосереднє відношення до голоду, бо притягнули до національної праці тисячі ідейних українців, з яких більшість була в ті часи репресована або знищена, а селянство виморено голодом для послаблення біологічної субстанції народу. Згадане вище спрямування промов викликатиме обурення в тих українців, які страхіття голоду пережили.

Тому вважаємо, що відзначення 40-річчя голодової трагедії повинно відбуватися на загальнонаціональній плятформі з додержанням засад соборности і льояльности до подій новітньої історії та останньої української держави — УНРеспубліки. У зв'язку з цим хочемо звернути увагу на процес переосмислення чи своєрідної „регабілітації" української політики у період 1917-20 років, що відбувається в колах ОУН і повинен би зобов'язувати до толерантности при відзначенні річниці голоду. Ось, наприклад, у Зверненні Проводу ОУН з нагоди 30-річчя УПА сказано, що „у боротьбі проти окупантів повинна бути єдність національних і соціяльних компонентів, як один із головних чинників, які ґарантують участь у визвольній революції цілого народу". А це ж якраз така політика, яку п е р е водили Центральна Рада і Провід УНР і яку кола ОУН завжди критикували.

Також слід при цьому згадати доповідь діяча ОУНз ред. Р. Ільницького в УВАН про націоналістичний рух. Тоді, відповідаючи на запит одного з слухачів, доповідач сказав, що було б абсурдом і політичною помилкою, якби Центральна Рада на чолі з проф. М. Грушевським зразу проголосила самостійність України, бо тоді на терені України було розташовано до двох мільйонів війська, льояльного до тодішнього уряду (Тимчасового Правительства). Це є відрадне явище в з аємонаближення, але т р а п ляються ще й такі виступи, які викликають застереження. Ось, наприклад, у згаданому вище Зверненні з нагоди 30-річчя УПА було б, на нашу думку, корисніше, для національної справи представити УПА, як чинник загальнонаціональний. Адже у тій боротьбі брали участь і сл. п. Позичанюк, д-р Липа та інші сини Наддніпрянщини, що тоді загинули, а також ті, що ще живуть, як Бульба - Боровець, Федорівський та ін. Така інтерпретація УПА була б національно кориснішою, але при тому було б недостатньо лише „схилити наші голови перед масштатом смерти Головного Отамана Симона Петлюри", як сказано в Зверненні. Вважаю, що в річниці УПА ми повинні також згадувати з пошаною Національну Революцію 1917 р., що піднесла стяг боротьби за незалежність України, та відновлену українську державу — УНРеспубліку, що дала українському народові 3-ій і 4-ий Універсали, цей масштат нашої суверенности і передрішення, за здійснення яких УПА героїчно боролася.

Д-р Михайло Данилюк

АЛЬКОГОЛЬ Й АЛЬКОГОЛІЗМ

(6)

В алькоголіка всякі недуги проґресують швидше і більше драматично. Як правило, стан віджилення в нього поганий внаслідок недостатнього і занедбаного харчування. Значну кількість кальорій в харчуванні він покриває алькоголем, приводячи організм до виснаження, браку білків, вітамінів та розладу метаболізму. Статистичні дані стверджують, що життя алькоголіка вкорочується пересічно на 12 - 15 років.

Психічні розлади: Чи психічні розлади стають одною з первопричин алькоголізму чи є вони вже наслідком алькоголізму? Сучасні дослідники вважають, що правда лежить посередині. Деякі розлади персональности, як, наприклад, депресивний стан, почуття патолоґічної тривоги, напруження, існують перед започаткуванням алькоголізму, але деякі розлади — це вже прямий наслідок дії алькоголю. Ось кілька прикладів:

1. Гостра інтоксикація: Цей стан може мати місце не лише в алькоголіка, а й в кожної людини, іноді навіть при не надто великій кількості спожитого алькоголю. Це стан сп'яніння з голосною і деструктивною поведінкою, ворожістю до оточення, з вибухами люті, посиленою активністю, іґнорацією засад безпеки, нахилом до злочинности і навіть тенденцією до самогубства. Звичайно, не кожна людина однаково виявляє свої розлади, і вони залежать від психічного підложжя окремої людини та кількости спожитого алькоголю. Наступною стадією буде вже отупіння, а згодом втрата притомности та коматозний стан з усіма фізичними симптомами, що можуть привести до смерти.

2. Деґенерація характеру: Це, фактично, процес погіршування персональности, який має дуже широкий діяпазон. Алькоголіки і пияки поступово, але певно стають імпульсивними, схильними до суперечок просто задля внутрішнього вдоволення, вони шукають причини конфліктів. Вони стають підозрілими, заздрісними без причини, нетолерантними, а то й брутальними. Зміна настрою — від вибухів піднесення до сліз і глибокого суму — це типова поведінка. Типове також для них говорення неправди, перекручування або оправдування своїх помилок, убогість на творчі ідеї. Процес цей іноді веде до нестямности, поступової втрати пам'яті. Симптоми зникають, коли людина перестає споживати алькоголь.

3. Галюцинації: Під впливом алькоголю можуть виникати ґалюцинації, передусім слухового характеру, які викликають почуття панічного страху або пригнічення, що може привести до самогубства або божевілля.

4. Деліріозний стан: Стан цей відомий в медицині під назвою „деліріюм тременс", і характеризується гострою психозою із повною нестямністю, маяченням, тремтінням усього тіла та зоровими галюцинаціями. Цей стан частий в алькоголіків після кількох років постійного пиття і найчастіше виникає, коли раптово припиняється споживання алькоголю. Ситуація така дуже поважна, дає картину наче повного божевілля і в 15% випадків кінчається внаслідок ускладнень, смертю. При посиленому лікуванні ця психоза може пройти за 5 - 10 днів, але вона повернеться, якщо хворий знову почне пити. Після кількох атак алькогольного маячення у хворого може витворитися критичний стан „мокрого мозку" із повною втратою свідомости, який звичайно кінчається смертю.

5. Корсакова психоза: Алькогольна психоза, яка характеризується помітною втратою пам'яті і неспроможністю вивчати нове або пригадувати раніше знане. Хворий повністю загублений щодо часу, місця і навіть самого себе, звичайно апатичний, не цікавиться родиною і оточенням, замкнений у вузькому колі своїх обмежених умових спроможностей. Деякі пацієнти виходять із цього стану, але чимало не виліковуються протягом усього життя.

Цих кілька прикладів неґативної дії алькоголю на фізичне і духове здоров'я наявно показують властивості алькогольних напоїв. Тож, коли ми п'ємо, то чи справді п'ємо „на здоров'я"?

СУСПІЛЬСТВО И АЛЬКОГОЛЬ

Як уже згадано, алькоголь є важкою медичною проблемою, і на сьогоднішній день ще немає певного, специфічного лікування алькоголізму. Випробувані ж засоби неможливо широко застосувати із-за наявности великої кількости хворих і недостатньої кількости лікарів та інституцій для лікування алькоголіків. Тож тепер у ЗСА держава, громадські організації і лікарський світ вживають плянових і широких заходів, щоб цю проблему розв'язати, і це зрозуміло: зловживання алькоголем, а зокрема алькоголізм, що є похідною недугою пияцтва, дає себе країні глибоко відчувати.

Пияцтво стає убивником число один на шляхах. З кожних 10 людей, що гинуть в автомобільних катастрофах, 5 - 6 — це жертви алькоголю. З десятьох пішоходців, убитих автомашинами, шестеро це жертви п'яних водіїв. Якщо взяти до уваги дальший розвиток моторизації, то за наступних 15 років на шляхах ЗСА згине коло мільйона людей, і половина з них впаде жертвами алькоголю.

Алькоголь — одна з головних причин автомобільних катастроф. Статистики по-різному обчислюють, який відсоток катастроф має пов'язання з алькоголем. Цей відсоток хитається між 24 і 50%, залежно від міста, стейту, кількости автомобілів на дорогах, завантаження шляхів. Одначе, пересічно 50% автомобільних катастроф, які відбуваються після 10-ої год. вечора, пов'язані з алькоголем. Люди, вживаючи алькогольні напої, часто не звертають уваги або й не знають, що концентрація алькоголю в крові вже при 0.05% порушує чуття орієнтації, здоровий осуд. А щоб осягнути таку концентрацію треба лише двох коктейлів. П'ять коктейлів дають концентрацію понад 0.10%, при якій людину можна вважати п'яною, з розладом емоцій, пригніченням зорових і слухових стимулів, загальної орієнтації. На жаль, у нас ще й досі прийнято випити ще одну „на дорогу", хоч ця „ще одна" може вбити людину. Тому хоч справжні алькоголіки спричиняють більшість смертних випадків на шляхах і вулицях, значна частина тих випадків є наслідком товариського випивання.

Статистика виказує, що від 18 до 24% всіх нещасливих випадків вдома також мають пов'язаність з алькоголем. Дослідження катастроф пасажирських літаків виявили, що 35% пілотів, спричинців катастроф, уживали перед вилетом алькоголь.

Алькоголіки часто пробують кінчати життя самогубством і про це іноді попереджають своїх близьких і знайомих. Якусь частину з них рятує лікування, але все ж 30% випадків усіх самогубств в Америці пов'язані з алькоголем. В деяких европейських країнах це число доходить до 50 - 60%.

Поліція в ЗСА арештовує річно коло двох мільйонів людей за публічне пияцтво. Власне, згідно з даними Еф Бі Ай, 55% усіх арештів, які переводиться в ЗСА, мають пов'язаність з алькоголем. Правда, сюди враховуються і арешти за порушення правил їзди, за заколот публічного спокою тощо, але це не зменшує драматичности чисел і суспільного лиха.

(Закінчення на стор. 6-ій)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА 100 РОКІВ БУДУЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА НАЙТРИВКІШИХ ОСНОВАХ НАУКИ, ЗНАННЯ І ПРАВДИ. ДОПОМОЖІМО ЙОМУ В ЦЬОМУ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ НА ЙОГО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД!

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

70-ий ВІДДІЛ СУА в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
запрошує Українське Громадянство на

АКАДЕМІЮ
ПРИСВЯЧЕНУ
Українській Жінці-Героїні
що відбудеться
в неділю, 20-го травня 1973 року
о год. 6-ій веч. в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ
в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ:
Відкриття, — Голова Відділу СУА О. Площанська
Реферат — Ірина Шраменко
В мистецькій частині беруть участь п-ні: Евгенія Цікало, Дарія Фафраґа, Мелянія Чайківська, Ніля, Ляля і Зірка Мартинюк, Христя Козак, Роксоляна Гнатейко, Катруся й Андрій Панченко, Марта Шраменко, Учениці вищих кляс Школи Українознавства, Ірина Грабарчук (фортеп. сольо) та хор Пласту під дир. Андрія Фараґи.
Програмою проводитиме п. М. Мартинюк.

УПРАВА

Гартфордська громада відзначить 40-ліття голодової облоги України

Радтфорд. (П. Ш.) — Відділ УККА при співпраці місцевих організацій влаштовує в неділю, 20 травня ц.р. жалобне відзначення 40-ліття голодової облоги України. Відзначення трагічної дати пічнеться Службами Божими в українських церквах, а відтак пополудні о год. 2:45 відбудеться відповідна програма в Українському Народному Домі, в якій виступлять з доповідями учасники голодової облоги України проф. Іван Вовчук (в українській мові) і проф. Михайло Воскобійник (в англійській мові). У мистецькій частині виступлять солістка Ню-йоркської Опери Марта Кокольська, а деклямуватиме Оля Якимів. До участи в обходові річниці є запрошений губернатор стейту, майор міста Гартфорду і представники поневолених націй. Є також запляновна на цей же день пресова конференція з місцевою англійською пресою.

НОВІ ВИДАННЯ
„МЕЧ СВЯТОСЛАВА"

Вийшла друком дев'ята книжка „МЕЧ СВЯТОСЛАВА" Івана МАНИЛА-ДНІПРЯКА. Ціна 2 доляри.

„Книжка „Меч Святослава" під кожним оглядом добра... Це найкраща Ваша книжка!" — З. ДОНЧУК.

„...Ви почичали непогано. Та й у пізніших Ваших творах, уміщених у цій збірці, є багато цікавих моментів, а головне — усі вони мають зміст". — В. ЧАПЛЕНКО.

„Щиро дякуємо за 2 прим. Вашої нової збірки „Меч Святослава". Бажаємо дальших успіхів!" — НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА.

„Твої твори деякі — клясичні. Напишу рецензію". — Л. ПОЛТАВА.

Такої ж думки про „Меч Святослава" Ю. МОВЧАН, Я. СОКІЛ, ІВ. КМЕТА - ІЧНЯНСЬКИЙ і ін.

Замовлення та гроші (можна готівкою в конверті) висилайте на адресу:

Mr. I. Manylo
Cumberland Rd.
Millville, N.J. 08332. USA

Клівлен відзначив героїв В. Біласа і Д. Данилишина

Клівленд, Огайо. — Тут, святочно відзначено сорокову річницю геройської смерти, членів УВО - ОУН Василя Біласа і Дмитра Данилишина, засуджених польським судом на кару смерти, з вироком виконаним 23 грудня 1932 р. у Львові.

Святочний вечір підготовив Комітет, з представниками ОДВУ і ООЧСУ, на чолі з М. Гейнишом.

У програмі взяла чисельну участь українська громада, комбатантські і молодечі організації (Пласт, СУМА) зорганізовано , в одностроях і зі своїми прапорами.

Над символічною могилою, яку приготовано у залі середньої школи УКЦеркви св. Иосафата в Пармі, відправив Панахиду о. Ярослав Сірко парох тієї церкви в сослуженні о. Евгена Цегельського, о. Евгена Боднара, о. Івана Оришкевича і о. Дмитра Павлишина. Проповідь, переплітану цитатами св. Письма та патріотичним забарвленням сказав о. Ярослав Сірко.

Святочну промову виголосив д-р Тарас Антонович, спиняючись на тодішнім господарсько - політичнім положенні українського народу, по програній визвольних змагань, під польською окупацією, — вказав на велику і надзвичайно позитивну ролю УВО - ОУН, як чинника у вихованню нових кадрів для дальшої боротьби за права і волю нашого народу. Зокрема доповідач широко проаналізував віддану і жертвенну працю в Організаціях УВО - ОУН Василя Біласа і Дмитра Данилишина їхню працю, арештування, наглий суд і засуд — кару смерти та їхню горду і відважну заяву перед тим судом: ... „Я свідомий своєї вини і кари. Я націоналіст і революціонер". (В. Білас) .." Жалую, що не зможу дальше працювати для нашої неньки України". (Д. Данилишин).

Відтак деклямували Тарас Ковч і Марійка Кліщук; перший деклямував вірш О. Бабія „Пісня з-поза крат", а Марійка „Засуджені" Олени Теліги. Скрипкове с о л ь о, „Шаконе" соната, прелюдія на скрипку" — Й Баха, виконав Ярополк Ласовський.

Д-р Володимир Боднар — баритон, при акомпаньяменті Ірина Заячківська-Гавриляк, відспівав пісні, „Подайте вістоньку" А. Гнатишина і „Виростеш ти сину", слова В. Симоненка, музика Майбороди.

Святочний вечір закінчено піснями: „Ви жертвою в бою нерівнеї лягли" і „не пора — не пора", яку відспівали всі присутні.

Інж. Іван Фур

ІДЕОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР

(Закінчення зі стор. 2-ої)

за всяку ціну". Тому повну рацію має д-р Олександер Марітчак, який у своїй статті „Юс постлімінії"в „Свободі" з 3 травня ц. р. твердить, що непорозуміння в і д н о сно представництва партій, „які не мають ніяких принципових розбіжностей", можна поладнати компромісово. Він має рацію, що можна це поладнати „при добрій волі проводу УНРади, партій та організацій". Принциповою розбіжністю є підхід до УНРади як ідеологічного центру чи як до дискусійного клюбу. І виявом доброї волі збоку партій, які гостро критикують вислід 7-ої сесії, було б припинення лайок, перестудіювання історії УНРади між 6-ою і 7-ою Сесіями, переставлення з циферного аргументу на аргумент ідеологічної тотожности та припинення тактики ультиматумів: „або я або він". Д-р О. Марітчак має рацію, що добра воля мусить бути по обох сторонах. До Президії 7-ої Сесії УНРади не вплинуло жадного листа від опозиційних груп, що свідчив би про їх добру волю, якою не є запальчивий процес за сільську межу.

Історія української політичної думки не починається нинішнім днем. І не почалася від 7-ої Сесії УНРади. Коли 7-ма Сесія УНРади відкинула концепцію дискусійного клюбу, то цим вона тільки потвердила ідею, задля якої покликано її до життя.

Звернення

Секретаріят СЗСУ — Селянська Партія
закликає всі свої Осередки і Українське Громадянство
взяти активну участь у відзначенні трагічної дати — 40-ліття зорганізованого московськими комуністами та колябораниами
ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ 1932-33 Р.
що відбудеться 26-го травня ц. р. у Вашингтоні

СЕКРЕТАРІЯТ СЗСУ-СП

СУАСТ-СХІД
повідомляє Молодечі Організації і Спортові Товариства, що
IX Юньйорські Відбиванкові Змагання
ЗА ПЕРШЕНСТВО ПІВНІЧНО-СХІДНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ
ДЛЯ ЮНАКІВ І ЮНАЧОК
— відбудуться —
в суботу, 19-го травня 1973 року
в COLUMBIA HIGHSCHOOL
при Parker Avenue & Valley Rd.
MAPLEWOOD, N. J.
Початок і реєстрація о год. 9:30 рано

- Зголошення телефонічно до провідника змагань — А. Лапичак — (201) 375-2533.
- В конкуренції Юнаків і Юначок є 2 групи: заавансовані — Juniors (студенти каледжу, після AAU) і незаавансовані (тільки до 16-го року життя).
- Поодинокі осередки одержуть точніші інформації від СУАС-Схід.
- Господарем змагань є Чорноморська Січ.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК
для вшанування

Блаженнішого
КИР ЙОСИФА VII
Верховного Архиєпископа Помісної Української Католицької Церкви

запрошує ВШановне Громадянство на

БЕНКЕТ

що відбудеться на пошану Їх Блаженства
в неділю, 10-го червня 1973 р., год. 6:30 веч.
в "Americana" Готелі, (Imperial Ballroom)
при 53-ій вул. та Сьомій Евеню в Ню Йорку.

ОДЯГ ВЕЧІРНІЙ

КВИТКИ НА БЕНКЕТ:
в ціні дол. 30,00 від особи; дол. 50.00 від подружжя — можна одержати:
В НЮ ЙОРКУ:
„АРКА", 48 Схід 7-ма вул., тел. 473-3550
„ЕКО", 145 Друга Евеню, тел. 254-0888, та
Т-во „САМОПОМІЧ", 98 Друга Евеню, тел. 777-1336
В НЮ ДЖЕРЗІ:
„ГОВЕРЛЯ" — "SALAMANDER SHOES", п. Яр. Яворський, 1060 Спрінгфілд Авеню, Ірвінґтон, Н. Дж., тел. 374-5768

Замовлення поштою проситься надсилати разом з чеком на адресу:
ARKA CO., 48 East 7th Street, New York, N.Y. 10003,
та подати імена і прізвища учасників бенкету.
Чеки виставляти на "Self-Reliance".
Місце для паркування авт при 52-ій та 53-ій вул., між 6 та 7-ою евенями.

БЕНКЕТОВА КОМІСІЯ ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ

Оселя ім. О. Ольжича, Лігайтон, Па.

ЗУСТРІЧ
ЧЛЕНІВ ОДВУ І БРАТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Субота: 26-го травня — Конференція

Голова, д-р Д. Квітковський з'ясує пляни і працю ОДВУ.
Представники УЗХ, МУН, Зарево, СВУР дадуть огляд діяльности і завдань своїх Організацій.
Я. Гайвас: доповідь „Минуле й майбутнє українського націоналізму".

Неділя: 27-го травня — Відзначення 40 роковин голоду на Україні

Богослуження.
Спільний Молебень на символічній могилі і зложення землі з могили сл. п. Алли Горської.
АКАДЕМІЯ з ДОПОВІДЯМИ:
д-р С. Карпінська — „Голод в Україні"
проф. Голубенко: „Події і процеси в сучасній Україні"
МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА

Понеділок: 28-го травня — Закінчення Конференції

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
П'ятниця, 18-го травня 1973 року
„ВІДЕНЬ У ВСІЙ ЙОГО КРАСІ"
ДОПОВІДЬ
д-ра Ярослава К. Туркало
присвячена Відневі та участь українців у житті цього міста.
(Ілюстрована прозірками).
Початок о год. 7:30 вечора

ІНІЦІЯТИВНИЙ КОМІТЕТ
повідомляє, що
З'ЇЗД УЧНІВ БАЙРОЙТСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
— відбудеться
в днях 9 і 10-го червня 1973 року
на Оселі Українського Робітничого Союзу
„Верховина", Ґлен Спей, Н. Й.

Високоповажаних Професорів, б. Учнів та гостей з Родинами запрошуємо до участи.
Просимо зголошуватися на З'їзд телефонічно або листовно, безпосередньо до Управи Робітничого Союзу до 1-го червня 1973 року.

UWA RESORT CENTER "VERCHOVYNA"
Glen Spey, N.Y. 12737 (914) 856-1323

Пітсбург і Західня Пенсильвенія
Четвер, 17-го травня, п'ятниця, 18-го травня і субота, 19-го травня 1973 року

ВІТАЄМО
Їх Блаженство
Кир ЙОСИФА
Голову Помісної Української Католицької Церкви

Запрошуємо всіх Українців, а зокрема Молодь з Західньої Пенсильвенії, Західньої Вірджінії та Східнього Огайо, масово прибути на СОБОРНИЙ МОЛЕБЕНЬ, що відбудеться в П'ЯТНИЦЮ, 18-го ТРАВНЯ 1973 року в SOLDIERS & SAILORS MEMORIAL HOME, Oakland, Pittsburgh, Pa., о год. 7:30 веч.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ПРИВІТАННЯ ЇХ БЛАЖЕНСТВА КИР ЙОСИФА в ПІТТСБУРГУ

Пригадка — ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ — Пригадка
Українського Кооперативного Видавництва
„ЧЕРВОНА КАЛИНА"
дня 17-го ТРАВНЯ (четвер) 1973 р. о год. 6-ій вечора
в приміщенні Українського Народного Дому, Ню Йорк, кімната ч. 25

Замість квітів на далеку могилу в Україні
бл. п. ЕЛИСАВЕТИ СТЕФАНОВИЧ
Мами нашого Приятеля Богдана Стефановича,
зложили 40.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі"
Роман і Галина ПОРИТКИ
Зенон і Ольга МАЦІТАЛЕРИ

ЗАХОДОМ
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ в РОЧЕСТЕР, Н. Й.
спільно з місцевими
УКРАЇНСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ
дня 20 травня 1973 р. о год. 3-ій по пол.
на площі „Пуласкі Парк"
— відбудеться —
МАНІФЕСТАЦІЯ по ВІДЗНАЧЕННІ
СОРОКРІЧЧЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ 1932-33 РР.

ПРОГРАМА:
1. Похід
2. Спільна Панахида з усіми українськими священиками, православними і католицькими, — співає хор церкви св. Покрови.
3. Промова: проф. Микола Степаненко.

В програмі організовану участь беруть: Станиця Братства кол. Вояків І УД УНА, ОбВУА, Амер. Ветерани „Джан Онуфрик Пост", організації молоді: СУМА, Пласт і ОДУМ та місцева оркестра.

Просимо все Українське Громадянство взяти якнайчисленнішу участь!

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

УВАГА! УВАГА!

Глядіть на телевізійну програму 3 червня 1973 р. на станції 8 (WROC)

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ ТОВАРИСТВО „САМОДОПОМОГА" в ЧИКАҐО, Ілл.

ділиться сумною вісткою, що 10-го травня 1973 р. відійшов, несподівано у Вічність на 61-му році свого трудолюбивого життя її член-основник і довголітній екзекутивний директор Управи

✝

бл. п.
ОСИП ДАЦКО

залишаючи в безмежному болю свою дружину Ярославу, дітей, внуків та цілу кооперативну громаду.

Віп. Дружині і цілій Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА КООПЕРАТИВИ „САМОДОПОМОГА"

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ НТШ ВІДБУВ НАРАДИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вони їх використали. Схвалено також зробити ще кілька копій цієї промови і передати їх також іншим радіостанціям. Проф. Андрушків дав також інтерв'ю для „Голосу Америки". Проф.д-р П. Стерчо зреферував свою участь в радіопередачі інж. Комічака, при нагоді побуту в Піттсбургу. Темою промови проф. Стерча було відзначення століття НТШ. В українській пресі опубліковано також численні статті на цю тему, а авторами їх є проф. д-р О. Андрушків, проф. д-р М. Стахів, проф. д-р В. Лев, проф. д-р П. Ковалів, проф. д-р Г. Лужницький, інж. Р. Кобринський, д-р О. Соколишин і ін. З черги обговорено видання поштових ювілейних значків, що їх опрацьовує п. Рихтицький (Чикаго) і І. Вінтонів (Бостон). На тих значках є представлений будинок НТШ у Львові, а на його тлі — відкрита книга, як символ праці НТШ, з відповідним написом. Значки будуть видані в різних кольорах.

Комісія зв'язків зреферувала звіти з переведених в терені святкувань століття НТШ. В Клівленді відбувся (під головуванням інж. Г. Бобкова) Ювілейний Шевченківський Концерт 11 березня 1973 р., з вступним словом інж. Г. Бобкова, святочною промовою проф. д-ра Ю. Фединського та з виступами солістів, рецитаціями, з продукціями двох хорів, оркестри і бандуристок. Інж. Г. Бобків заповів переслання чистого доходу в сумі 1,000 долярів на ювілейні видання НТШ в ЗСА. 19-го травня 1973 р. відбудеться в Клівленді Наукова Ювілейна Конференція з трьома доповідями і бенкетом. В Осередку НТШ в Чикаго, під головуванням проф. д-ра Ю. Мачука, відбулася 14 квітня 1973 р. Ювілейна Наукова Конференція з доповідями проф. д-ра Р. Вереса і проф. д-ра Д. Штогрина та виставка видань НТШ. 5-го травня 1973 р. відбулася там же друга Наукова Конференція з доповідями проф. д-ра С. Самбірського, проф. д-ра С. М. Горака, проф. д-ра Д Штогрина. Вкінці 19 травня 1973 р. влаштує місцевий Комітет Ювілейний Концерт з промовою проф. д-ра М. Стахова та виступами двох хорів, бандуристів і симфонічної оркестри. В програму входять також деклямації та інсценізація Творів Шевченка. В Осередку НТШ у Вашингтоні відбулася, під головуванням проф. д-ра Ю. Старосольського, 18 березня 1973 р. Ювілейна Наукова Конференція з чотирма доповідями. У травні там же заплянувано другу Наукову Конференцію на тему „Історія і діяльність НТШ на протязі сторіччя", а восени ц.р. — Третю Наукову Конференцію з участю науковців-чужинців та бенкет. У Честері, Па., відбулися 25-го березня 1973 р. сходини, щоб відзначити століття НТШ, які відкрив місцевий голова УККА І. Федак, а сходини провадив проф. С. Микита. Доповідь про діяльність НТШ виголосив проф. М. Остап'як. Запляновано влаштувати ширші Збори тамошньої громади, щоб відзначити століття НТШ, які відбудуться під головуванням інж. А. Забродського. Аналогічні відзначення століття НТШ відбудуться в Сиракюзах під керівництвом проф. д-ра Я. Гурського і проф. д-ра М. Богатюка, в Воффало — під керівництвом д-ра М. Лози і в Балтиморі — під керівництвом д-ра Я. Шав'яка. Проф. д-р С. М. Горак присвятив ювілеєві НТШ окремі статті у „Вістях" Українсько-Американської Асоціяції Професорів Університетів та в East European Quarterly. Проф. д-р В. Трембіцький нав'язав контакт з Товариством Українських Інженерів Америки, з Українським Лікарським Товариством ПА і з ООЧСУ в справі влаштування відповідних доповідей чи Наукових Конференцій, а з Пластом і СУМА — для поширення жетонів ювілею НТШ. Мистець - емаліст Шонк-Русич влаштовує — для відзначення століття НТШ — окрему виставку емалій, і ті експонати він передасть до архіву НТШ. Ювілейний Комітет НТШ передав також справу відзначення століття НТШ до ЮНЕСКО, за посередництвом Канадського НТШ і сен. проф. д-ра Юзика.

У рамках Імпрезової Комісії проф. д-р В. Трембіцький влаштовує під час Ювілейного Наукового Конґресу в Українському Інституті Америки, виставку документів УНР — видання законів, мап, фотографій, емблем, прапорів, печаток, гербу, грошових знаків й ін., а д-р О. Соколишин влаштовує в тому ж часі виставку всіх видань НТШ на протязі сторіччя.

Заходами і старанням Організаційної комісії (інж. Р. Кобринський, мистці Б. Божемський, Я. Паладій і Б. Титла) виготовили емблеми століття НТШ, які вміщено на ювілейних виданнях НТШ, жетонах, транспарентах і ін. Директор Ю. Ревай призначив всі залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку, в днях 23-25 листопада 1973 р. на відбуття Ювілейного Наукового Конґресу НТШ, на виставки документів і видань та ін. Ювілейний бенкет НТШ відбудеться в залі Статлер-Гілтон готелю в Ню Йорку. Мистецьку програму бенкету підготовляє д-р П. Богданський. Організаційна Комісія подбала про знижкові ціни за кімнати в тому ж готелі на час Наукового Конґресу. Жетони, проєкту мистця Я. Паладія, виконано в ґранатовому кольорі зі золотим написом. Їх вислано вже тепер до Ювілейних Комітетів в терені, які влаштовують місцеві відзначення століття НТШ. Виготовлено персональні картки (в пластиковому етуї) для учасників Конґресу, з відповідним надруком, замовлено Шевченківські медалі для меценатів — „тисячників" НТШ, грамоти признання для інших добродіїв НТШ. Жертводавцям-„сотникам" висилається в дарі комплект проф. д-ра М. Стахова „Україна в добі Директорії УНР" в семи томах. Друкується вже запрошення на Конґрес і бенкет в двох мовах та ґрограми святкувань, що їх ми висилаємо у вересні 1973. В підготові є транспаренти для залі Пленуму Конґресу, написи для заль конференцій Секцій і Комісій та емблема відповідних розмірів для залі бенкету. Нав'язано зв'язок з Секретаріятом СКВУ і з іншими установами, щоб евентуально їхні імпрези не колідували з Конґресом і бенкетом НТШ. Узгіднено з Президією Ювілейного Комітету запрошення до Почесної Президії та до Громадського Комітету Століття, які вислано на дотичні адреси.

Старанням Фінансової комісії зібрано, від часу переведення пропаґандивної акції на сторінках нашої преси — додатково 11,925 дол. по день 10 квітня 1973 р. Під час побуту мґра С. Спринського в Бостоні, місцеві діячі, за його старанням, склали значні суми на Ювілейний Фонд НТШ, як о. сов. С. Чомко, інж. К. Гусак і ін. Мец. Р. Гуглевич, голова Об'єднаного Комітету Ню Йорку, заповів також вплату частини доходу з Шевченківського Концерту на Ювілейний Фонд НТШ в ЗСА.

Діловий комітет Наукового Конґресу НТШ одобрив предкладені Секціями теми зголошених доповідей та надіслані абстракти доповідей, які вийдуть друком, ще перед Конґресом, в двох мовах. На обох Пленумах буде виголошених 10 півгодинних доповідей, на Конференціях Секцій і Комісій — 71 доповідь, а саме: в Історично-Філософічній Секції — 13, в Секції Історії України — 7, у Філологічній Секції 26 (з того з мовознавства 5, з літературознавства 18, з бібліотекарства — 3), у Математично-Фізичній Секції 8, в Хемічно - Біологічно - Медичній Секції — 17. На виголошення доповідей в Секціях призначено 15 хвилин, на дискусії і запити дальших 5 хвилин. Доповіді на Пленумах (як це вище зазначено) будуть півгодинні, без дискусії.

Вступайте в члени УНСоюзу!

„НІ! — ВІДРОДЖЕНОМУ СТАЛІНІЗМОВІ В УКРАЇНІ"...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

є революціонером, який проповідував би поворот до капіталістичної системи. Він є радше відданим соціялістом, який не може толерувати тягару контролі параноїчної державної бюрократії – контролі, яка не лише обмежує дії громадян в державі, але яка вимагає також здушення їхньої свобідної і незалежної думки. Можна думати, що Чорновіл є націоналістом, який змагається за право України, як колонії великодержавного російського колоніялізму. Ця остання критика заторкує дуже чутливе місце в дискусії над питанням про теорію внутрішньої політики Совєтського Союзу, його багатонаціонального характеру та є ключем до зрозуміння одної сторони українського неспокою".

„У випадку багатонаціональних держав існують напруження і суперечки, коли домінантна етнічна група пробує контролювати державу і зберігати в ній свої позиції. Не зважаючи на комуністичні запевнювання з нагоди 50-ої річниці Союзу Соціялістичних Республік, стає ясно, що етнічні і національні різниці не зникли після 50 років соціялізму. Це зокрема помітно, коли ми пригадаємо собі, що „розв'язкою" російських революційних керівників питання національностей був федеративний союз. Етнічна свідомість (в СССР) може стати джерелом більшого конфлікту, коли національні групи живуть в страху перед русифікаційними заходами і коли нова ґенерація оспорює незадовільні спроби розв'язок соціяльних проблем наслідників революціонерів, які обернулися в бюрократів".

„Це мабуть найвиразніше можна бачити в Україні, як будь-де інде в Совєтському Союзі. Тому, що Україна є більше виставлена під вплив Західньої Европи і тому, що Україна є другою найбільшою етнічною д е р ж а в о ю (нейшен) в Совєтському Союзі, кремлівські володарі були зокрема чутливі та в страху перед тамошнім націоналізмом. Сталінська політика в трактуванні цього питання принесла українцям багато страждань і жертв, жахливі наслідки, чого ніяк не можна забути..."

Закінчуючи свою промову конґресмен Г. Гельстоскі, сказав:

„Не вказуючи на жадну специфічну розв'язку національстевих проблем в Совєтському Союзі, ані не розглядаючи тягару великодержавного російського панування, ми мусимо піднести свій власний голос в обороні тих в Україні, які мають відвагу говорити. Ми не можемо толерувати повороту подій в Україні чи де-інде, які нагадували б сталінські розв'язки. Тюрми і концентраційні табори, абсурдні суди і засуди, не викорінять національної єдности українців і їхніх почувань. Теперішні совєтські керівники пережили сталінську добу, навіть офіційно засудили її, але все ж таки ми мусимо пригадати їм про великі безправ'я, які стаються в ім'я збереження їхньої держави. Ми не сміємо мовчати і допустити до розгорнення нового терору (в СССР), коли в дійсності ситуація вимагає поправок і реалістичної зустрічі проблем, які заторкують фундаментальні питання особистої свободи і національної ідентичности. Ми мусимо домагатися, щоб Совєтський Союз додержувався своєї власної конституції і Універсальної Декларації Людських Прав, яку він підписав і зупинив репресії, які є раною для цілого людства — говорив конґресмен Г. Гельстоскі.

АЛЬКОГОЛЬ Й АЛЬКОГОЛІЗМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Великий відсоток убивств пов'язаний з алькоголем. Деякі статистики подають різні числа з різних частин країни. Взявши одну з них, як приклад, бачимо такі числа: в організмі 36% жертв убивства і убивників алькоголь був відсутній; у 9% алькоголь був присутній лише у жертв; в 11% присутній лише в убивників; у 44% був присутній і у жертв і в убивників. Разом — 64% убивств мали пов'язання з алькоголем. Випадки зґвалтування під впливом алькоголю сягають 40-50%.

Не краща справа з іншими злочинцями, що наповнюють в'язниці. В залежності від роду злочину, місця зібрання статистичних чисел, в'язниць окремих призначень тощо, існують різні дані щодо відсотку алькоголіків між злочинцями. В одній із в'язниць 88% в'язнів подали, що вони або були алькоголіками або взагалі пиячили. В іншій в'язниці 35% в'язнів мали історію пияцтва. В середньому 40-50% усіх злочинів мають пов'язаність з алькоголем, а переважна більшість із них була поповнена алькоголіками або „твердими пияками".

Американська індустрія має від 2-ох до 3-ох мільярдів долярів річної втрати внаслідок пияцтва, пропущених днів, похмілля або низької видайности робітників, що вживають алькоголь. Ця проблема стосується не лише звичайних робітників, але також середніх і вищих, включно з екзекутивними кадрами.

Таких і подібних даних можна навести багато, але вже наведені приклади розкривають велике суспільне лихо, яке викликає алькоголізм, зловживання алькоголем, а до деякої міри й надто широке товариське пиття алькогольних трунків. На це лихо, як сказано, останніми роками звертається щораз більше уваги, як з медичного, так і з державного та суспільного боку. Проблема алькоголізму надто гостра, і в деяких відношеннях, як твердять дослідники, важливіша, як навіть зловживання ліками та наркоманія.

З коштів, що їх виділяє держава та управління міст і районів чимраз ширше розбудовується т. зв. детоксикаційні центри, де лікують гостро інтоксикованих осіб, а також ведуть продовжену терапію, протиалькогольні курси тощо. В багатьох лікарнях відкрито останніми роками спеціяльні відділи для лікування алькоголіків, в багатьох створено інформаційні центри, пов'язані з Державним Комітетом у справах алькоголізму. Церковні й громадські установи посилили свою роботу в ділянці антиалькогольної пропаґанди, допомоги хворим на цю страшну недугу, їхнім родинам. Робітництво, зорганізоване в юніях, добровільні організації щораз активніше включаються в кампанію проти зловживання алькоголю. Деякі з них, як, наприклад, організація „Анонімовий Алькоголік" (АА) мають значні успіхи.

Медичний світ щораз більше займається проблемами алькоголізму. Ведуться постійно досліди над цією недугою, щоб установити її причину та знайти успішніші шляхи лікування. Окремі лікарські об'єднання та Американська Медична Асоціяція, медична література присвячують проблемі алькоголізму дуже багато уваги. Кожному лікареві, зокрема родинному визначається напрямні в лікуванні алькоголізму. Мається також на увазі вввести по медичних факультетах та медичних школах спеціяльний предмет про алькоголізм, щоб молоді лікарі були відповідно підготовлені для встановлювання діягнози і лікування цієї недуги.

Проблема алькоголізму може бути належно розв'язана лише спільними зусиллями держави, суспільства і медичних кадрів.

***

Цю статтю виготовлено на базі 64-ох статтей, взятих із 22 медичних журналів у ЗСА, з підручників патології, фармакології, психіятрії й ін., а також із публікацій Американської Медичної Асоціяції "Manual on Alcoholism", 1968, та державної публікації "Task Force Report: Drunkeness, The President's Commission on Law Enforcement and Administration of Justice", 1967.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНАСТАЗІЯ САМПАРА, — членка УНС Відд. 370 Т-ва Любов в Ню Гейвен, Конн., померла 3 грудня 1972 р. на 84 р. ж. в Пршові, Україна, і стала членкою УНС в 1920 р. Полишила в смутку синів: Олексу і Івана, 3 доньки: Марію, Любу і Анну, 14 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Лаврентія.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Гіна, секр.

ЙОСАФАТ Б. КОВАЛЬСЬКИЙ — член УНС Відд. 291 Т-ва ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо, помер 27 листопада 1972 р. на 60 р. ж. Став членом УНС в 1952 р. Полишив у смутку дружину Александру, дітей: Марійо, Бориса і Ореста, 3 внуків, брата та сестру. Похорон відбувся 1 грудня 1972 р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Кусяка, секр.

АНАСТАЗІЯ ПРИСТАШ — членка УНС Відд. 288 Б-ва св. Димитрія в Бетлегем, Па., померла 28 листопада 1972 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Терново, пов. Турка і стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку доньки: Анну і Марію, 2 внуків, 3 правнуків та брата. Похорон відбувся 2 грудня 1972 р. на парафіяльнім цвинтарі в Бетлегем, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Д. Мушастий, секр.

МАРІЯ БАРАНКЕВИЧ, членка УНС Відд. 130 Б-ва св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й., померла 9 листопада 1972 р. на 82 р. ж. Нар. у Львові і стала членкою УНС в 1948 р. Полишила в смутку сина Йосифа, доньку Броніславу, 4 внуків і 11 правнуків. Похорон відбувся 13 листопада 1972 р. на цвинтарі St. Raymond, New York, N.Y.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ФРАНК ПІДЗАМЕЦЬКИЙ — член УНС Відд. 432 Т-ва ім. Т. Шевченка в Торонто, Онт., Канада, помер 7 листопада 1972 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Поточиськах, пов. Городенка і став членом УНС в 1947 р. Полишив у смутку дружину Катерину, синів: Василя і Кирила і родину. Похорон відбувся 10 листопада 1972 р. на цвинтарі Victoria Lawn Cemetery в Ст. Катеринс, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Б. Зорич, секр.

АННА КЕСАК — членка УНСоюзу Відд. 147 Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., померла 4 листопада 1972 р. на 66 р. ж. Нар. в Mahanoy Plane, Pa. і стала членкою УНС в 1959 р. Полишила в смутку 3 доньки: Анну, Катерину, Гелену, 2 синів: Дениса і Вільяма. Похорон відбувся 7 листопада 1972 р. на цвинтарі св. Марії в Whitehall, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Гуцалюк, секр.

МИХАЙЛО КЕЦ Мол. — член УНС Відд. 55 Б-ва св. Михаїла в Куртіс Бей, Мд., згинув в автомобілевій катастрофі 17 листопада 1972 р. Став членом УНС в 1969 р. Полишив у смутку маму Марію, 3 сестри: Ольгу, Евгенію і Богданну. Похорон відбувся 21 листопада 1972 р. на цвинтарі Сідар Гілл в Балтімор, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Цяздин, секр.

РОМАН ОЛІЯР, член УНСоюзу 325-ий Відділ Т-ва Запорозька Січ в Бруклині, Н. Й., помер 16 жовтня 1972 р. на 76 р. ж. Нар. в Одрехові, пов. Сянок і став членом УНСоюзу в 1941 р. Полишив у смутку родину. Похорон відбувся 19 жовтня 1972 р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Дерби, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Цюпа, секр.

ІВАН МАКОСІЙ — член УНС Відд. 39 Т-ва Укр. Січ в Сиракюзах, Н. Й., помер 3-го листопада 1972 р. на 66 р. ж. Нар. в с. Ігровиці Великій, пов. Тернопіль і став членом УНС в 1961 р. Полишив у смутку дружину Анну, 2 дочки: Надію і Ярославу, 5 внуків. Похорон відбувся 6 листопада 1972 р. на Укр. Кат. Цвинтарі в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

Д-р ЮЛІЯН КАРПЮК, член УНС Відд. 172 Т-ва ім. Івана Франка в Whippany, N. J., помер 18 липня 1972 р. на 80 р. ж. Нар. в Снятині, Україна і став членом УНС в 1959 р. Полишив у смутку родину в Україні та Америці. Похорон відбувся 22 липня 1972 р. на Укр. Правосл. Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Осадчук, секр.

ТЕОДОР ДРАН, член УНСоюзу Відд. 30 Б-ва св. Андрія в Бреслав, Пац, помер 7 листопада 1972 р. на 72 р. ж. Народ. в Газлетон, Па., і став членом УНС в 1919 р. Полишив у смутку дружину Марію, 3 доньки і 6 внуків. Похорон відбувся 11 листопада 1972 р. на цвинтарі св. Марії в Hanover Township, Wilkes-Barre, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЄВДОКІЯ СОЛОДКА — членка УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича в Гамтрамк, Мічіґен, померла 1 листопада 1972 р. на 83 р. ж. Нар. в Раві Руській, Україна і стала членкою УНС в 1919 р. Полишила в смутку сина Миколу, 7 дочок, 11 внуків, 18 правнуків 2 праправнуків. Похорон відбувся 4 листопада 1972 р. на цвинтарі Wt. Olivet, Detroit, Mich.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АНДРІЙ НАСТАСЯК, член УНС Відд. 375 Т-ва ім. Д. Вітовського у Філядельфії, Па., помер 8 листопада 1972 р. на 63 р. ж. Нар. в Болехові, Україна, і став членом УНСоюзу 1952 р. Полишив у смутку дружину Євдохію, синів: Михайла і Василя. Похорон відбувся 14 листопада 1972 р. на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

РОМАН ВОРОБЕЛЬ — член УНС Відд. 456 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Тіммінс, Онт., Канада, помер 31-го жовтня 1972 р. на 54 р. ж. Нар. в с. Володж, пов. Львів, і став членом УНС в 1957 р. Полишив у смутку дружину Теклю. Похорон відбувся на цвинтарі св. Володимира і Ольги в Оттаві, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

СОФІЯ ПАРАЩАК — членка УНС Відд. 373 Т-ва Любов в Ст. Луїс, Місс., померла 23 вересня 1972 р. на 77 р. ж. Стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку 4 дочки. Похорон відбувся 27 вересня 1972 р. на цвинтарі Resurrection, St. Louis, Miss.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

РОЗА БІДАК, членка УНСоюзу Відд. 316 Т-ва УНКлюбу в Рочестер, Н. Й., померла 4 листопада 1972 р. на 55 р. ж. Нар. в Рочестері, Н. Й. і стала членкою УНС в 1946 р. Полишила в смутку мужа Петра і дочку Гейл. Похорон відбувся 8 листопада 1972 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЯКИМ ПРИГОДА, член УНС Відд. 316 Т-ва УНДім в Рочестер, Н. Й., помер 13 листопада 1972 р. на 90 р. ж. Нар. в с. Липиці Долішній, пов. Рогатин, став членом УНС в 1919 р. Полишив у смутку сина Григорія, доньки: Анну і Марію. Похорон відбувся на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

РОМАН КОРУНКЕВИЧ, член УНС Відд. 266 Т-ва ім. Івана Франка в Амстердамі, Н. Й., помер 10 листопада 1972 р. на 64 р. ж. Нар. в с. Білий Камінь, Україна і став членом УНС в 1942 р. Полишив у смутку дружину Емілію, 2 синів: Петра і Євгена, дочку і 2 внуків. Похорон відбувся 13 листопада 1972 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Амстердам, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Труфин, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 19-го ТРАВНЯ 1973 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі, 690 Sanford Ave. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ТРАВНЯ 1973 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського, 482 Мейн вулиця у Патерсон, Н. Дж. Просимо всіх на збори. — І. Вурний, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори 175 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. Місячні збори в червні, липні і серпні відбуватимуться 3-ої суботи кожного місяця у вижче названій залі, о год. 7-ій веч. — Яр. Вазюк, секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 334-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Вест Сайд Федерал Сейвінґс, 5839 Ridge Rd. Проситься чл. прибути. — Управа.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді в вільному світі нового свідомого члена!

ТАРЗАН, Ч. 6932. Урурці рішають зліквідувати змовників

Сила вертається до рук Тарзана — але не до його ніг.

Ті людці вкрали мою магічну скриньку, ото ж я не можу вислати магічний сигнал до моїх приятелів в Момбузі, щоб вони швидко прилетіли сюди й помогли нам!

Гаразд, Тарзане! Швидко почуємо горі рікою кріс вождя Міті. Тоді урурці разом з Міті вб'ють наших ворогів!

Ні, приятелю! Йди і скажи Міті, що я хочу мати їх живими, щоб я міг примусити їх відповісти на мої запити!

Ні, Тарзане! Вождь Міті сказав нам стояти з тобою! Думаємо, що хай радше злі люди будуть мертвими!